

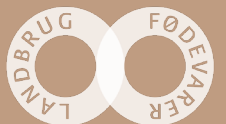
Tema

BAT-krav ved fornyet miljøgodkendelse

Noget at leve af. Noget at leve for.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

STØTTET AF

Det retlige grundlag

- **Husdyrbruglovens § 27, stk. 2:** Husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år skal fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik.
- **Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, stk. 1:** Ved en ammoniakemission større end 750 kg. $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år, skal der ske reduktion af emissionen fra stald til lager til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT).
- Kravet til den maksimale emission af $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år omfatter **hele husdyrbruget**, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende.

Det retlige grundlag

- **Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 21:** Kommunalbestyrelsen skal, på baggrund af en ansøgning om miljøgodkendelse, beregne ammoniakemissionen for alle staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg.
 - Staldafsnit: Beregningen sker på baggrund af produktionsarealets størrelse og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype → se bilag A.
- **Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 3:** Nudriften fastlægges for hvert staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg som den hidtil lovlige drift i henhold til bindende krav i meddelte godkendelser, tilladelser og anmeldelser, der er udnyttet, og ikke efterfølgende er bortfaldet.

BAT-krav ved ny miljøgodkendelse

- Skal landmanden opfylde tidligere fastsatte BAT-krav på baggrund af **frivillig** overopfyldelse ved ny ansøgning om miljøgodkendelse?
- Miljøstyrelsen: Ved eksisterende staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, hvor der i en tidligere godkendelse er fastsat vilkår med henblik på reduktion af ammoniakemissionen, skal **BAT-niveauet genberegnes med inddragelse af effekten af disse vilkår**.
 - Medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er indeholdt i Miljøstyrelsens teknologiliste – eller på anden måde er anerkendt.
 - Mulighed for at udskifte en teknologi på teknologilisten med en anden teknologi på teknologilisten, men det genberegnete BAT-niveau med tidligere fastsatte vilkår skal fortsat overholdes.

Miljøstyrelsen vurdering

- Inden BAT-kravet for den eksisterende produktion kan fastlægges, skal nudriften fastlægges i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 3.
- Se HelpDesk-svar:
 - [Forudsætning for BAT-ammoniak i eksisterende stald 28-03-2019](#)
 - [Fastholdelse af effekt af teknologi i eksisterende anlæg 19-11-2018](#)

Miljøstyrelsen vurdering

- Vilkår til teknologier, der fortsat er på teknologilisten, skal videreføres. Findes teknikken ikke længere på teknologilisten, bortfalder vilkåret.
- Når kravet til ammoniakemissionen fra de eksisterende anlæg skal genberegnes i stipladsmodellen indtastes staldsystemet og produktionsarealets størrelse, samt de vilkår, der er fastsat i den eksisterende godkendelse.
- Ansøger kan udskifte teknologien med en anden teknologi, men kravet til ammoniakemission er fortsat den beregnede for stalden med de vilkår, der fremgår af den eksisterende godkendelse.
- Se HelpDesk-svar:
 - [Levering til biogas kontra BAT-krav 20-11-2019](#)
 - [BAT krav for eksisterende 16-12-2019](#)

Vilkår fastsat efter teknologi på MST' teknologiliste	Vilkår fastsat efter "forældet" teknologi på MST' teknologiliste
Vilkår videreføres ved den nye miljøgodkendelse	Vilkår bortfalder ved den nye miljøgodkendelse

Miljøstyrelsen vurdering

- Selvom ansøger på ansøgningstidspunktet har søgt til en produktion, hvor der i staldene er en teknologi, der resulterer i en lavere emission, end hvad den maksimalt tilladte emission ville have været på det tidspunkt, er det ikke muligt efterfølgende at vurdere, hvad der kunne have været maksimal emission før i tiden. Bl.a. er ammoniakpåvirkningen af natur med en højere ammoniakudledning fra stalden ikke vurderet.
- Se HelpDesk-svar:
 - [Spørgsmål vedrørende vilkår om forsuring 16-12-2019](#)

Miljøstyrelsen vurdering

- Er der derimod, i forbindelse med den oprindelige godkendelse, foretaget en vurdering i forhold til natur på baggrund af en højere emission, f.eks. svarende til den maksimalt tilladte emission for at overholde det daværende BAT-krav, vil det være muligt at anvende den højere (vurderede) ammoniakudledning som BAT-krav for det eksisterende projekt, når der søges på ny.
- Se HelpDesk-svar:
 - [Kan lavere effekt end teknologilistens accepteres 17-01-2020](#)

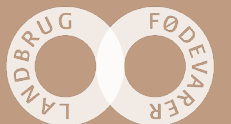
Miljøstyrelsen vurdering

- Det er ikke nyt at videreføre BAT-krav i eksisterende stalde i form af vilkår, der er fastsat i den eksisterende godkendelse. Det var også gældende for godkendelserne efter lovgivningen fra før august 2017. Dog er der den forskel, at det i den gamle regulering ikke var muligt, at fastsætte et strengere krav til BAT i eksisterende stalde, end kravet til BAT i nye stalde.
- Se HelpDesk-svar:
 - [BAT for eksisterende staldafsnit/Frivillig reduktion af ammoniak i tidligere godkendelser 16-12-2019](#)
- Se afgørelse fra MFKN efter reglerne før 2017:
 - [Stadfæstelse med ændringer af miljøgodkendelse til udvidelse af en svineproduktion i Nordfyns Kommune 18/09647](#)
- Se afgørelse fra MFKN om overgangsbestemmelserne (min henvisning):
 - [Stadfæstelse af miljøgodkendelse til udvidelse af kvægbrug i Svendborg Kommune 19/06965](#)

Tema

Etablering af lagertanke med afgasset biomasse

Noget at leve af. Noget at leve for.

Afgasset biomasse som husdyrgødning

- Omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 3, nr. 1:
” Husdyrgødning er husdyrgødning uanset, om det er i forarbejdet eller afgasset form. [...]

Afgasset biomasse fra husdyrgødningsbaserede biogasanlæg omfattes også af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om husdyrgødning.”

Etablering af lagertanke på planteavlsbrug

- Anmeldelsespligt

- Husdyrgødningsbekendtgørelsens anvendelsesområde:
”... opbevaring af husdyrgødning i mængder svarende til produktionen fra et erhvervsmæssigt dyrehold”.
- Fast placerede gødningsopbevaringsanlæg skal anmeldes til kommunalbestyrelsen, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 25
 - Fast placerede gødningsopbevaringsanlæg er f.eks. møddingspladser og gyllebeholder
 - lagertanke = gødningsopbevaringsanlæg

Etablering af lagertanke på planteavlsbrug

- Landzonetilladelse

- HR: Krav om landzonetilladelse til opførelse af ny bebyggelse, jf. planloven (PL) § 35
- U: Byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af den pågældende landbrugsejendom, hvis det opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer jf. PL § 36, stk. 1, nr. 3.
 - Beror på en konkret vurdering, hvor bl.a. markdrift bør inddrages i vurdering. (se [helpdesk svar](#))
 - Undtagelse til undtagelse: Krav om tilladelse til beliggenhed og udformning af en erhvervsmæssig nødvendig gyllebeholder, hvis ikke opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, jf. PL § 36, stk. 2.

Etablering af lagertanke på et husdyrbrug

- Anmeldelse efter husdyrgødningsbekendtgørelsens § 25, medmindre:
 - etablering, udvidelse eller ændring af beholder kræver godkendelse eller tilladelse efter HBL §§ 16a og 16 b eller anmeldelse efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelse
 - i så fald skal ansøgningen/anmeldelse indgives efter reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen
- Landzonereglerne er integreret i godkendelses- og tilladelsesordningen i husdyrbruglovens §§ 16 a og 16 b

Tema

Erhvervsmæssig nødvendighed for gylletanke

Noget at leve af. Noget at leve for.

Retsgrundlaget for erhvervsmæssig nødvendighed

Planlovens anvendelsesområde

- Opførelse af gyllebeholdere på en ejendom med **planteavl** → tilfælde, der ikke er reguleret i husdyrbrugloven

Planlovens § 35-36

- § 35, stk. 1: krav om kommunalbestyrelsens tilladelse til opførelse af ny bebyggelse i landzone (almindelig landzonetilladelse)
 - U: byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt, jf. § 36, stk. 1, nr. 3
 - U til U: landzonetilladelse efter § 35 vedr. beliggende og udformning, hvis den nye bygning opføres uden tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger, jf. § 36, stk. 2
- Erhvervsmæssig nødvendighed kan alene foreligge, når byggeriet er begrundet i et driftsmæssigt behov og kan anses for at være af driftsøkonomisk nødvendighed

Noget at leve af. Noget at leve for.

Erhvervsmæssig nødvendighed for gylletanke

- Planlovens §§ 35-37 finder anvendelse på udstykning, bebyggelse og ændret anvendelse
 - Bebyggelse: omfatter ikke alene nye bygninger og mure, men også andre faste konstruktioner og anlæg, herunder bl.a. **gyllebeholdere**
 - § 36, stk. 1, nr. 3, gælder ikke for de forhold, der kræver godkendelse eller tilladelse i husdyrbrugloven → ikke krav om tilladelse efter både husdyrbrugloven og planloven
 - Ved opførelse af gyllebeholdere på en landbrugsejendom med planteavl og *ikke* dyrehold er **gyllebeholderen** omfattet af planlovens bestemmelser
 - § 36, stk. 2, foreskriver, at placering af gyllebeholdere kræver landzonetilladelse
 - Der skal meddeles tilladelse til en af hensyn til markdriften ønsket placering, med mindre *væsentlige hensyn* til landskab, natur, miljø og naboer *afgørende* taler imod placeringen
 - Kommunalbestyrelsen kan i tilfælde af ovenstående nægte at give en landzonetilladelse, hvis en anden placering af gyllebeholderen på ejendommen er mulig

Noget at leve af. Noget at leve for.

Erhvervsmæssig nødvendighed for gylletanke

- Landzonetilladelsen **skal** indeholde vilkår om, at gyllebeholderen afskærmes med beplantning og fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften
- Kommunalbestyrelsen kan opstille flere betingelser end de nævnte
- NB! § 36, stk. 2 gælder alene for ejendomme med planteavl, og som *ikke* er omfattet af husdyrbrugloven.
- Gyllebeholdere, der opføres på en planteavlsejendom kræver som udgangspunkt ikke landzonetilladelse, såfremt gyllen er nødvendig for ejendommens drift (erhvervsmæssig nødvendig)
- Opføres en gyllebeholder, der er større end, hvad ejendommens drift kan begrunde, kræves en landzonetilladelse → konkret vurdering af kommunen
- Moment: trafikale forhold til og omkring gyllebeholderen

Retsgrundlaget for erhvervsmæssig nødvendighed

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 23 og § 34

- § 34, stk. 3: ny opførelse af bygninger kræver kommunalbestyrelsens vurdering af, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom
- § 23, stk. 1: ny bebyggelse skal placeres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger
 - Er en bygning *ikke* placeret i tilknytning til eksisterende bygninger, kan der i visse tilfælde alligevel opnås tilladelse til opførelse af en gyllebeholder
 - Dog krav om en mere dybdegående vurdering, der bl.a. inddrager ammoniakpåvirkning af naturområder, landskabelige værdier (fx lugt, støj, støv mv.)
- I de fleste tilfælde betragtes nye bygninger som erhvervsmæssige nødvendige

Erhvervsmæssig nødvendighed for gylletanke (husdyrbrugloven)

Momenter i vurderingen af erhvervsmæssig nødvendighed ved gylletanke:

- Antallet af dyreenheder (DE) (ikke længere relevant pga. stipladsmodellen)
- Bebyggelsesarealets størrelse → mhp. at vurdere industriel karakter
- Bebyggelsens (u)sædvanlighed
- Bebyggelsens tilknytning til bedriftens husdyrproduktion

Grundlag for momenterne findes bl.a. i:

- NMK-131-00168, NMK-131-00229

Erhvervsmæssig nødvendighed – planloven ctr. husdyrbrugloven

Momenter i vurderingen af erhvervsmæssig nødvendighed:

Planloven	Husdyrbrugloven
Produktionens karakter	Antallet af dyreenheder (DE)
Bebyggelsesarealets karakter	Bebyggelsesarealets karakter
Størrelse af industriel karakter	Størrelse af industriel karakter
Varighed af eventuel forpagtningsaftale	Bebyggelsens (u)sædvanlighed
Driftsmæssig sammenhæng mellem driftsbygninger og produktionen, der er tilknyttet jordene	Bebyggelsens tilknytning til bedriftens husdyrproduktion

Opsummering

Ved konstateret erhvervsmæssig nødvendighed:

- Gyllebeholdere i relation til ejendomme med **planteavl** → reguleret efter planlovens bestemmelser
 - I tilknytning til eksisterende bygninger: landzonetilladelse, medmindre det vurderes erhvervsmæssigt nødvendigt for driften
 - **Ikke** i tilknytning til eksisterende bygninger: landzonetilladelse fsva. beliggenhed og udformning.
- Gyllebeholdere i relation til ejendomme med **husdyrbrug** → reguleret efter husdyrbruglovens bestemmelser
 - I tilknytning til eksisterende bygninger: vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed ved tilladelse/godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a og 16 b
 - **Ikke** i tilknytning til eksisterende bygninger: i udgangspunkt ikke mulighed for opførelse af gyllebeholder, medmindre en nærmere vurdering af bl.a. de landskabelige værdier, alligevel taler derfor

Noget at leve af. Noget at leve for.

Tema: Afstandskrav i husdyrbrugloven

Noget at leve af. Noget at leve for.

Øversigt:

- Introduktion til reglerne
- Hvad menes med "forøget forurening"?
- Dispensation til afstandskrav
- Konkret problemstilling: Er en campingplads omfattet af afstandskravene?

Afstandskrav i husdyrbrugloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen

- Husdyrbruglovens § 6 og husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4:
 - Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører øget forurening er *ikke* tilladt
 - a) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone eller sommerhusområde
 - b) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
 - c) i en afstand mindre end 50 meter fra de nævnte områder i nr. a-b
 - d) i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse

Afstandskrav i husdyrbrugloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen

- Husdyrbruglovens § 8 og husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5:
 - Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstande:
 - a) 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
 - b) 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
 - c) 15 meter til vandløb og søer større end 100 m²
 - d) 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
 - e) 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
 - f) 15 meter til beboelse på samme ejendom
 - g) 30 meter til naboskel
 - Stk. 2: Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m²

Dispensation til afstandskrav:

- HBL § 9, stk. 1 og husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4, stk. 4
 - Kommunalbestyrelsen kan meddele dispensation fra kravene i § 6, stk. 1, til husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg til brug for rideskoler og hestepensioner samt hestehold til vognkørsel som led i museumsaktiviteter m.v. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår om placering, indretning og drift af anlæggene
- HBL § 9, stk. 3 og husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5, stk. 7
 - Hvor overholdelse af de i § 8 nævnte afstandskrav ikke er mulig for husdyrbrug, kan kommunalbestyrelsen dispensere herfra og fastsætte vilkår til indretning og drift. Kommunalbestyrelsen fastsætter vilkår om indretning og drift i forbindelse med godkendelser og tilladelser efter §§ 16 a og 16 b. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener

Dispensation til afstandskrav – specifikt i husdyrgødningsbkg.

- Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4, stk. 5:
 - Dispensation til anlæg i allerede eksisterende dyreparker, børne- og ungdomsinstitutioner
- Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4, stk. 6:
 - Dispensation til ikke fast placerede husdyranlæg
- Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4, stk. 7:
 - Dispensation til områder udlagt til pelsdyrformål + nabobeboelse hvis samtykke fra ejer

19/03724: "Forøget forurening"

Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøtilladelse til udvidelse af kvæghold i Vordingborg Kommune

Den påklagede afgørelse:

- Kommunen har meddelt tilladelse til udvidelse af kvæghold efter husdyrbruglovens § 16 b
- Miljøtilladelsen indebærer, at produktionsarealet udvides fra 1.138 m² til 1.663 m²
 - 1.650 m² skal omfatte husdyrgruppen: flexgruppe; alle dyr; dybstrøelse (Tidligere flexgruppe; alle kvæg; dybstrøelse)

19/03724: "Forøget forurening"

Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøtilladelse til udvidelse af kvæghold i Vordingborg Kommune

- Afstandskravene i husdyrbruglovens § 6 er ikke overholdt
 - Bygning 2 er beliggende 7 meter fra nabobeboelse
 - Afstandskrav er 50 meter, jf. § 6, stk. 1, nr. 4
- Kommunen har begrundet tilladelsen med, at produktionsarealet og dyreholdet ikke ændres ift. nudrift, og der ikke kan indrettes mere staldareal i bygningen

19/03724: "Forøget forurening"

Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøtilladelse til udvidelse af kvæghold i Vordingborg Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse:

- Forøget forurening
 - En udvidelse af dyreholdet vil **altid** blive betragtet som en øget forurening
 - Det skyldes, at gødningsproduktionen og transporter til og fra husdyrbruget vil forøges
 - Bred forståelse, som også *kan* omfatte tab af forurenende stoffer, spildevand og gener ved lugt, fluer, støj mv.
- Forøget forurening i relation til godkendelse eller tilladelse
 - Krav om godkendelse eller tilladelse udløses alene ved ændringer, der indebærer markante bygningsmæssige ændringer, eller som har betydning for *forureningsforholdene*

19/03724: "Forøget forurening"

Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøtilladelse til udvidelse af kvæghold i Vordingborg Kommune

- MFKN's fortolkning af forarbejderne til husdyrbruglovens § 6 og § 16 a, stk. 1, nr. 4:
 - Forbliver produktionsarealet det samme, og foretages der *ikke* ændringer af dyretype og staldsystem mv. fra nudrift til ansøgt drift, vil ændringen **ikke** medføre forøget forurening
 - Dette gælder uanset, at dyreholdet udvides
 - Ændringer i dyretype, staldsystem, teknologi mv. kræver, at kommunen foretager en konkret og isoleret vurdering af, om det ansøgte medfører forøget forurening
 - Dette gælder også i de tilfælde, hvor ændringen ikke påvirker produktionsarealets størrelse

19/03724: "Forøget forurening"

Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøtilladelse til udvidelse af kvæghold i Vordingborg Kommune

- Ansøger har ansøgt om ændret dyretype, men samme staldindretning
- MFKN mener, at dyreholdet i bygning 2 ændrer sig fra nudrift til ansøgt drift
- Det skyldes, at ansøger, uden at skulle forny sin tilladelse, kan skifte mellem forskellige dyretyper qua den ansøgte flexgruppe; alle dyr; dybstrøelse → behov for konkret og isoleret vurdering
- MFKN mener, at vurderingen af, om der er sket forøget forurening skal foretages på baggrund af den dyretype i flexgruppen, som forurener mest
- Normtal for kvælstofemissioner ved "alle dyr" (slagtesvin) er højere end normtal for "alle kvæg" (kalve under 6 måneder og malkekøer, kvier og stude)
- Ammoniakemissionen for bygning 2 forøges dermed → udtryk for **forøget forurening**

19/03724: "Forøget forurening"

Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøtilladelse til udvidelse af kvæghold i Vordingborg Kommune

- Kommunen har en snæver adgang til at dispensere fra afstandskravene i husdyrbruglovens § 6, jf. § 9, stk. 1
- § 9, stk. 1 indeholder en **udtømmende** liste over de konkrete tilfælde, som kan muliggøre en dispensation efter § 6
 - Dette gælder for husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg til brug for rideskoler og hestepensioner samt hestehold til vognkørsel som led i museumsaktiviteter mv.
- Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Vordingborg Kommunes afgørelse om miljøtilladelse til den ansøgte udvidelse, eftersom afstandskravet til nabobeboelse ikke er overholdt, jf. § 6, stk. 1, nr. 4 og § 9, stk. 1

19/04204: + Dispensation

Stadfæstelse med ændringer af miljøgodkendelse til udvidelse af et svinebrug i Næstved Kommune

- Klagens indhold:
 - Udvidelse er i strid med områdets landskabelige værdier, herunder udpegninger i kommuneplan og retningslinjerne herfor,
 - Samdrift mellem husdyrbruget og andre husdyrbrug ejet af ansøger,
 - Udvidelse og særligt de i godkendelsen indeholdte dispensationer fra en række afstandskrav er i strid med områdets naturmæssige interesser,
 - kommunens vurdering af projektets påvirkninger på den omkringliggende natur og arter i området er mangelfuld, og
 - udvidelsen vil medføre forøgede lugt, flue- og transportgener.

19/04204: + Dispensation

Stadfæstelse med ændringer af miljøgodkendelse til udvidelse af et svinebrug i Næstved Kommune

Den påklagede afgørelse:

- § 16a, stk. 2 ansøgning (IE-brug) – nudrift: anmeldelse fra 2015 (skift i dyretype) – 45,8 DE
- Udvidelse af produktionsareal på 400 m² til 2.150 m² (flexgruppe slagtesvin og smågrise)
 - Ny stald (produktionsareal på 1.750 m²) og gyllebeholder op 5.000 m³ med teltoverdækning + ny korngrav
 - Gyllebeholder: dispensation til afstandskrav, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, jf. stk. 5 (nuværende § 5, stk. 2, jf. stk. 7)
 - (afstandskrav til sø 100 m) → Konkret afstand 70 m (senere justeret til 57 meter pga. tilretning af vejl. § 3-registrering)
 - Begrundelse: ikke muligt at overholde afstandskrav, medmindre den ikke skal ligge i tilknytning til ejendommens øvrige bebyggelsesarealer

19/04204: + Dispensation

Stadfæstelse med ændringer af miljøgodkendelse til udvidelse af et svinebrug i Næstved Kommune

- MFKN:
- Dispensation fra afstandskrav (gyllebeholder)
 - Dispensation skal meddeles efter HBL § 9, stk. 3, jf. § 8, stk. 2 og ikke husdyrgødningsbekendtgørelsen
 - Restriktiv fortolkning (dispensation er en undtagelse)
 - Dispensation ok → kommune har undersøgt alternative placeringer, som ikke er fundet bedre egnet henset til områdets landskabelige værdier samt ønsket om tilknytning til eksisterende bygninger.
 - Det er ikke muligt at placere gyllebeholderen inden for afstandskrav, uden at det vil medføre flere negative konsekvenser for samling af bebyggelsen, landskabsoplevelsen og funktionaliteten af svine- og jordbruget
 - Kommune har fastsat vilkår til sikring, at der ikke opstår forurening/væsentlige gener

19/04156: ÷ Dispensation

Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøgodkendelse til udvidelse af et svinebrug i Holbæk Kommune

Den påklagede afgørelse:

- IE-husdyrbrug med mere end 750 stipladser til søer
- Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget og medfører en udvidelse af produktionsarealet fra 3.321 m² til 3.536 m²
- Tilbygning opføres ca. 4 meter fra privat fællesvej (afstandskrav på 15 meter)
 - Ønsket placering: driftsmæssig optimal løsning + ingen risiko for forurening
 - Alternativ 1: driftsmæssig dårlig løsning + dårlig dyrevelfærd + besværlig tilpasning af tilbygning
 - Alternativ 2: driftsmæssig umulig løsning + risiko for forurening

19/04156: ÷ Dispensation

Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøgodkendelse til udvidelse af et svinebrug i Holbæk Kommune

MFKN:

- Det er det faktiske forløb, som afstanden gælder for – og ikke den matrikulære indtegning
- Afstandskrav på 15 meter til privat fællesvej, jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 4
 - Mulighed for fravigelse heraf, såfremt:
 - Ikke muligt at finde en egnet placering, der er i overensstemmelse med afstandskravet, og hvis
 - Husdyrbruget kan redegøre for, hvorfor det ikke er muligt at finde en placering uden for forbudszonen uden andre *væsentlige gener* eller *forøget forurening*

19/04156: ÷ Dispensation

Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøgodkendelse til udvidelse af et svinebrug i Holbæk Kommune

- MFKN vurderer, at der IKKE kan dispenseres fra afstandskravene i § 8, stk. 1, nr. 4, selvom de to alternative placeringer er dårligere end den oprindelige placering
- Afstand skal måles fra anlægget til der, hvor vejen begynder (dvs. ikke midten af vejen).
- Opmålingen fra den ansøgte bygning viser, at der er 3 meter fra det nærmeste punkt på tilbygningen til det nærmeste punkt på vejens faktiske forløb
- Dispensationsmuligheden efter § 9, stk. 3 skal fortolkes **restriktivt** (undtagelsesbestemmelse)
- *"Ikke mulig"*-kriterium er ikke lig med *"ikke en bedre løsning"*
- Ikke muligt at fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår gener som følge af den manglende overholdelse af afstandskrav
- Tilbygningen er kun ca. 20 meter, så medfører ikke markant landskabelig påvirkning ved alternative placeringer

20/13334: Afstandskrav til campingplads

Ikke medhold i klage over miljøtilladelse til etablering af et kvægbrug i Svendborg Kommune

Klage: (omboende)

- Husdyrbruget vil medføre lugtgener fra gylletanke og kreaturer tæt på klagers campingplads
- Den tunge transport vil belaste et i forvejen overbelastet vejnet

20/13334: Afstandskrav til campingplads

Ikke medhold i klage over miljøtilladelse til etablering af et kvægbrug i Svendborg Kommune

Den påklagede afgørelse:

- Etablering af kvægbrug i en eksisterende kyllingestald med et produktionsareal på 1.766 m². Der etableres desuden to nye gyllebeholdere på hver 6.000 m³, samt to tårnsiloer til opbevaring af foder
 - Samtidig nedrives et eksisterende stuehus, lade og tårnsilo

20/13334: Afstandskrav til campingplads

Ikke medhold i klage over miljøtilladelse til etablering af et kvægbrug i Svendborg Kommune

MKFN:

- Den ansøgte produktion vil ikke medføre væsentlige lugtgener (overholdelse af lugtgrænser)
- Campingplads ikke omfattet ordlyden i HBL § 6, stk. 1, nr. 1 (og dermed lugtgrænse i § 31)
 - Området er pt. udlagt som rekreativt område (ikke udlagt som byzone- eller sommerhusområde)
- Skærpende fortolkning ift. tidligere afgørelse ([MKN-130-00180](#)) fra 2010
 - Der er ikke grundlag for en udvidende fortolkning af de nugældende bestemmelser baseret på en *faktisk anvendelse* af området.
 - Den *faktiske anvendelse* af et område har derfor ikke betydning for, hvorvidt beskyttelsesniveauet i § 31 finder anvendelse (**praksisændring**)

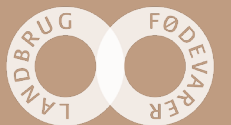
Generelle henvendelser

- Har i set Landbrug & Fødevarers indspark til ændring af husdyrbrugloven? (delt med miljøchefer)
- Er forskellig opmåling af produktionsareal (blandt rådgivere og sagsbehandlere) et problem, I møder?
 - Opmåling af staldinventar
- Miljødage bliver ikke afholdt i år – behov for gentænkning af rammer og program
 - Vil der være opbakning til arrangementet i en "ny" indpakning?
 - Har I forslag til, hvordan vi kan gøre arrangementet mere givende for jer? (både ift. proces og fagligt indhold)

Dagens tema

Ammoniakdeposition – tålegrænser (kat. 3-natur)

Noget at leve af. Noget at leve for.

Lovgivning

- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (HGB) § 24, stk. 1:
 - *"Kommunalbestyrelsen kan ikke godkende eller tillade etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug efter §§ 16 a eller 16 b i husdyrbrugloven, hvis husdyrbruget med det ansøgte kan indebære væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår, jf. § 36, jf. §§ 34 og 35, eller hvis kravet om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i øvrigt ikke er opfyldt for så vidt angår IE-husdyrbrug"*
- Stk. 2:
 - *"Virkningen anses i alle tilfælde for væsentlig, hvis beskyttelsesniveauet for ammoniak, jf. §§ 25-30 og bilag 3, pkt. A [...] ikke kan overholdes"*

Lovgivning – kat. 1-3-natur (definition)

- HGB § 2, nr. 1 (Kat. 1-natur):
 - Ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7, stk. 1, nr. 1, i husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse
- HGB § 2, nr. 2 (kat. 2-natur):
 - Ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, i husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse

Lovgivning – kat. 1-3-natur (definition)

- HGB § 2, nr. 3 (kat. 3-natur):
 - De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af følgende:
 - a) Heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
 - b) Moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
 - c) Overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
 - d) Ammoniakfølsomme skove, hvorved forstås arealer, der er større end 0,5 ha og mere end 20 m brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer + endvidere krav til den enkelte skov ("skovjordbund", fremgroning eller indhold af naturskovsindikerende eller gammelskovsarter)

Lovgivning - Kat 1- og 2-natur

- HGB § 26: - kat. 1-natur:
 - 1) 0,2 kg N pr. ha pr. år, hvis der er flere end 1 andet husdyrbrug i nærheden, jf. stk. 2.
 - 2) 0,4 kg N pr. ha pr. år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden, jf. stk. 2.
 - 3) 0,7 kg N pr. ha pr. år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden, jf. stk. 2
- HGB § 27: - kat. 2-natur:
 - 1,0 kg N pr. ha pr. år
- HGB § 28 – undtagelsen
 - 1: Husdyrbrug, som ikke har ansøgt om godkendelse/tilladelse *efter* 10. april 2011 ([18/04957](#))
 - 2: Hvis der med henblik på naturpleje foretages afgræsning eller en kombination af afgræsning og slæt med dyr fra husdyrbruget, som skønnes netto at fjerne kvælstof fra naturområdet

Lovgivning - Kat. 3-natur

- HGB § 29:
 - Ved godkendelse/tilladelse vurderer kommunen vurderer, jf. § 36 stk. 2-5, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kat. 3-natur. Kravet kan ikke være under 1,0 kg N/ha/år.
- HGB § 30, stk. 2:
 - Merdeposition beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel nudrift som 8-års drift, jf. stk. 4-7.

Generelt om tålegrænser

”Tålegrænsen er en egenskab, der knytter sig til det enkelte naturområde, og vil afhænge både af naturgivne forhold (jord, klima), naturtypen (vegetationsstruktur, dominerende arter), drift og pleje af området samt af målsætningen for området (hvad der ønskes beskyttet)”

- Notat fra DCE

- Den empirisk baserede tålegrænse (det generelle tålegrænseinterval) har brede og overlappende intervaller for de enkelte naturtyper → udtryk for variationen i følsomhed inden for naturtypen
- Derfor nødvendigt at foretage en konkret vurdering af den enkelte naturtype (det konkrete tålegrænseinterval) inden for det generelle tålegrænseinterval

51.	Submediterrane og tempererede krat		
5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter	15-25	⁵
6.	Naturlig og delvis naturlig græsvegetation		
61.	Naturlig græsvegetation		
6120	* Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand	15-25	
62.	Delvis naturlig tør græs- og krat- vegetation		
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)	15-25	
6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund	10-20	10-15
64.	Delvis naturlige fugtige enge med høj urtevegetation		
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop	15-25	
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn	¹	
7.	Høj- og lavmoser		
71.	Sure moser med tørvemoser		
7110	* Aktive højmoser	5-10	
7120	Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse	5-10	
7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand	10-15	^{3,6}
7150	Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv	10-15	^{3,6}
72.	Kalkrige lavmoser		
7210	* Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe	15-25	
7220	* Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand	15-25	⁷
7230	Rigkær	15-25	³
8.	Klipper og huler		15-30 ^{3,11}

Noget at leve af. Noget at leve for.

Tålegrænser ved kat. 3-natur vs. § 3-natur

- De generelle tålegrænseintervaller er baseret på anbefalinger om internationalt beskyttet natur
- Dansk naturbeskyttelse og dansk naturtilstandsvurdering omfatter flere undertyper, der ikke kvalificerer som internationalt beskyttede naturtyper
 - De generelle tålegrænseintervaller finder derfor ikke anvendelse på alt nationalt beskyttet natur
https://www.landbrugsinfo.dk/basis/3/d/6/miljoret_talegranser
 - Eks.: tålegrænseintervaller (beskyttelsesniveauet) finder ikke anvendelse på søer og enge, som er § 3-beskyttet
- Nævnets praksis på tålegrænser hænger dog stadig sammen med beskyttelsen af § 3-natur

Praksiseksempler på "fælder"

- Der skal foretages en konkret vurdering af naturtypen (konkret tålegrænseinterval)
 - [20/01103](#) m.fl.
- Forkert beregning af den samlede ammoniakpåvirkning
 - [18/07287](#) → gennemgås på næste slide

Andre udledninger fra praksis

- ÷ væsentlig virkning på miljøet, hvis samlet ammoniakpåvirkning ligger inden for eller under et *konkret fastsat tålegrænseinterval* – inden for det generelle tålegrænseinterval
 - ÷ væsentlig virkning på miljøet, hvis samlet ammoniakpåvirkning ligger under det generelle tålegrænseinterval
- + væsentlig virkning på miljøet, hvis samlet ammoniakpåvirkning overskrider den øvre tålegrænse i det konkret fastsatte tålegrænseinterval
 - + væsentlig virkning på miljøet, hvis samlet ammoniakpåvirkning er større end det generelle tålegrænseinterval (*når det konkrete tålegrænseinterval skal ligge inden for det generelle tålegrænseinterval*)
- Fastsat baggrundsbelastning på grid-niveau (gennemsnit af de tre forudgående år)
- [18/07287](#)

Flere udledninger fra praksis

- *Mulighed* for fravigelse af de generelle tålegrænser i særlige tilfælde
 - F.eks. ved stor påvirkning ved overfladenær afstrømning (markbidrag)
 - [20/08016](#)

Vilkår om maksimalt deposition

- HGB § 36, stk. 2: Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde fastsætte vilkår, jf. stk. 3-5, [...] på kategori 3-natur.
- Kriterier i vurderingen, om der skal stilles krav om maks. deposition, jf. stk. 5:
 - 1) det pågældende naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser, (eller)
 - 2) om det pågældende område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats, (eller)
 - 3) det pågældende naturområdes naturkvalitet og
 - 4) kvælstofbidrag til området fra andre kilder, herunder om der er tale om et minivådområde eller et vådområde, som er udlagt med henblik på kvælstoffjernelse fra landbrugsjord, eller om området i øvrigt er påvirket fra markbidrag, eller for så vidt angår skove om de gødskes
- Nb! → Nr. 1, 2 *eller* 3 + 4 skal være opfyldt, hvis der skal stilles krav til maks. deposition
Noget at leve af. Noget at leve for.

Gode råd

- Foretag altid en tilstrækkelig konkret vurdering af naturtypen og fastsæt det konkrete tålegrænseinterval
 - Vegetationens udbredelse, dominerende arter, jordbundsforhold, forhistorie, skov-struktur og hydrologi
- Medtag alle naturpunkter i ansøgningen med de korrekte udpegninger
- Medtag de korrekte elementer i depositionsberegningen:
 - Summen af totaldepositionen (inkl. merdeposition) + baggrundsbelastning (grid-niveau)
- Hvis overskridelse af det generelle tålegrænseinterval (undersøg om væsentlig ammoniakdeposition til naturtypen fra andet, f.eks. markbidrag)

Evt.

- Ny uddybning ift. krav til indhold af miljøkonsekvensrapporten ([20/07403](#))
 - Bl.a. stillingtagen til kravet om, at rapporten skal udarbejdes af kompetente eksperter